

NEOBYČEJNÉ DNY

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Zimy jsme si letos moc neužili a už je tady jaro. Pro klasické vyučování žádná změna, snad s výjimkou tělesné výchovy a pěstitelských prací. Co ale školní družina? Obléká se s jarem do jiného kabátu?

„Jaký problém? Družina je leháro!“ Na vychovatelky se občas někdo koukne skrz prsty. Nikoho nezkoušejí, neznámkují, vlastně děti jenom hlídají. Kdo s nimi ale strávil byť jedno jediné odpoledne, ví, že pravda je někde jinde.

Podmínky k nezávidění

Až na výjimky se školní družiny v celé republice už několikrát rok potýkají s nedostatečnou kapacitou. Baby boom si vybírá svou daň. Většinou mohou přijímat jen žáčky 1. a 2. ročníku, když mají štěstí, i třetího. Třídy bývají zaplněné na maximum, protože jen málokterá maminka může počítat s pomocí babičky. Teď se o to klubko hádat postarejte, když jim právě skončilo vyučování a potřebují ze sebe dostat všechnu nashromážděnou energii, kterou museli v lavicích brzdit. Potřebovali bychom kapacitu navýšit, ale kraj nám to nedovolí, zní ze škol stále častěji.

Základní škola a Mateřská škola Ukrajinská v Kladně měla v tomto směru štěstí. Střeďočeký kraj jí umožnil zvýšit kapacitu o 50 míst. Díky tomu se teď sedm vychovatelek stará v sedmi odděleních o dvě stovky dětí. Tak si to spočítejte.

„Bohužel, družina nemá vlastní prostory, o místo se dělíme s kmenovými třídami 1. stupně. Přesněji – třídní učitelky jsou tak hodné, že nám uvolnily půlku třídy s kobercem, kde mají děti hračky a materiály na pracovní činnosti,“ říká vedoucí školní družiny Renata Hermanová.

Když skončí vyučování, přestaví učitelky s dětmi lavice na stolkovou úpravu, aby jim vytvořily alespoň zdání jiného prostředí. Musí být náročné připravit program, aby si děti nepřipadaly jako ve škole. Aby se bavily.

„Náročné to sice je, ale dá se to.“

Od jara trochu jinak

S dětmi chodí na vycházky v průběhu celého roku, ale sluníčko je vytáhne ven mnohem častěji.

„Letošní zima nás pěkně vypekla,“ líčí R. Hermanová. Připravily jsme pro děti projekt Soči 2014, naplánovaly jsme pro ně olympijské disciplíny – a po sněhu ani památky. Protože se děti na olympiádu

těšily, přenesly jsme ji nakonec do tříd. Lyže z papíru, boby z krabice. Udělaly jsme do ní otvory pro nohy a děti místo klouzáni běhaly. Vždycky musíme být připravené vymyslet náhradní program.“

V družině jsou děti rozdělené do oddělení podle tříd, zároveň ale v jejím rámci navštěvují zájmové kroužky. Malé vaření, Šikulka, Dovedné ruce, Míčové hry. Každé oddělení také připravuje během školního roku různé akce – pohybové, hudební, výtvarné...

Vychovatelky se snaží připravit pro své svěřence co nejzajímavější nabídku, aby jim vynahradily to, co jim prostory dát nemůžou.

Tradice před koncem školního roku

Už po několikáté v květnu nebo v červnu vyrazí družina na velký sobotní výlet. Učitelky vymyslí atraktivní cíl, objednají autobus. Maminky zabalí dětem do batůžků něco k zakousnutí a jede se.

„Zatím nám vždycky počasí vyšlo, musím to zařukat,“ vzpomíná Renata Hermanová. Loni se rozjeli na Farmu Blaník do Ostrova kousek od Vlašimi. „Pro městské děti byl zážitek už to, že si mohly zblízka prohlédnout domácí zvířata, krmit je, pohladit si mláďata. Protože areál je sice rozlehlý, ale uzavřený, mohly děti beze strachu pobíhat v trávě, bloudit bludištěm a my jsme nemusely mít obavy o jejich bezpečí. Vyzkoušely

si svoji zručnost na lanovém mostě, skákaly na velké trampolíně. Když pak v blízkém potůčku rýžovaly zlato a v lesíku hledaly poklad Keltů, byly u vytržení. Zvlášť když si zlatinky z potůčku a barevné kamínky z keltského pokladu mohly odvézt domů. V místní restauraci nám udělali úžasné lívanečky s jahodami... Odjízďely jsme po 16. hodině, ale děti jsme musely hodně přemlouvat. Zejména když zjistily, že na farmě je možné i přespat. Věřím, že letošní výlet se bude líbit taky. Pojedeme do Ostré u Lysé nad Labem, kde má své sídlo Botanicus. Děti se už teď těší na středověkou vesničku s řemeslnými dílnami, kde si budou moci leďacos vyzkoušet. Třeba drátkování, výrobu mýdla nebo ručního papíru. Bude to zase něco jiného, opět zajímavého.“

Aktivita nad plán

Když jezdí v závěru školního roku společně na výlety třídy se svou učitelkou, proč by nemohly vyjet také s družinou? Jen ta sobota trochu mate.

„Děti si celodenní výlet zaslouží, ať mají s družinou nějaký velký zážitek,“ vysvětluje R. Hermanová. „Nechceme je vytrhovat z vyučování, tak jsme se dohodli na sobotě. Rodiče souhlasí a kolegyně volný den obětují rády. Už sedm let spolupracujeme s autobusovým dopravcem, který nám ochotně vychází vstříc. Pro řidiče není problém zastavit, kdykoli to děti potřebují, nevádí jim dětské brebentění.“ Všichni rodiče na uhrazení výletu nemají, to znají učitelé z celé republiky, ale dva autobusy se vypraví pokaždé. „Zážitky z výletu dětem uvíznou v paměti na dlouho.“

Když si pak v prvouce vyprávějí třeba o těch zvířátkách, už vědí, že kráva opravdu není fialová.“

